

Correctievoorschrift examen VMBO-GL en TL

2003

tijdvak 1

MAATSCHAPPIJLEER 2 CSE GL EN TL

MAATSCHAPPIJLEER VBO-MAVO-D

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste tien kandidaten in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf.

Zend de gegevens uiterlijk 26 mei naar de Citogroep.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 REGELS VOOR DE BEOORDELING

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-m.a.v.o.-v.b.o. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO- 02-806 van 17 juni 2002 en bekendgemaakt in Uitleg Gele katern nr 18 van 31 juli 2002).

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41, 41a en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het proces verbaal van het examen toekomen aan de examinator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces verbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 ALGEMENE REGELS

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
  - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
  - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
  - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;
  - 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
  - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

- 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
- 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
- 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
- 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
- 7 Indien de examinerator of de gecommitteerde meent dat in een toets of in het beoordelingsmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en beoordelingsmodel juist zijn. Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.
- 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
- 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer.
Voor de beroepsgerichte programma's in de basisberoepsgerichte, de kaderberoepsgerichte en de gemengde leerweg en voor de algemene vakken in de basisberoepsgerichte leerweg in het jaar 2003 en mogelijk latere jaren:
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de door het bevoegd gezag gegeven regels.

3 VAKSPECIFIEKE REGELS

Voor dit centraal schriftelijk examen Maatschappijleer 2 GL en TL en Maatschappijleer VBO-MAVO-D kunnen maximaal 55 scorepunten worden behaald.

4 BEOORDELINGSMODEL

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 punt toegekend.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

POLITIEK

● 1 B

○ 2 **maximumscore 2**

Juiste voordelen zijn (één van de volgende):

- Kiezers hebben directe invloed op het politieke proces.
- De kloof tussen kiezers en politici wordt kleiner.
- Het is een middel om de burger meer bij de politiek te betrekken.
- De burger zal zich meer gaan interesseren voor politieke besluitvormingsprocessen.

Juiste nadelen zijn (één van de volgende):

- De positie van de volksvertegenwoordiging wordt aangetast.
- De politieke besluitvorming wordt vertraagd: organisatie van een referendum kost veel tijd.
- Sommige politieke kwesties zijn te ingewikkeld om door kiezers goed beoordeeld te kunnen worden.
- Er bestaat gevaar van manipulatie van de media door bijvoorbeeld eenzijdige berichtgeving.
- Het leidt tot versnippering van politieke besluitvorming.

• juist voordeel

1

• juist nadeel

1

● 3 A

● 4 D

● 5 D

● 6 D

● 7 C

● 8 D

○ 9 **maximumscore 2**

Juiste antwoorden zijn (twee van de volgende):

- de mate waarin zij georganiseerd zijn
- de mate waarin hun belangen overeen komen met die van de overheid (overheden)
- de mate waarin zij de beschikking hebben over verschillende machtsmiddelen
- de beschikking over kennis/deskundigheid
- de omvang van de groep/het aantal leden
- de beschikbare financiële middelen
- de toegang tot belangrijke, invloedrijke personen in het bestuur van land en/of gemeente
- zitting hebben of deel uitmaken van adviesorganen van het bestuur/de regering

per juist antwoord

1

Vraag	Antwoord	Scores
● 29	A	
● 30	D	
● 31	C	
● 32	D	
● 33	C	
● 34	B	
● 35	D	

ANALYSE MAATSCHAPPELIJK VRAAGSTUK

- 36 **maximumscore 2**
de politiek-juridische invalshoek
Juiste argumenten zijn (één van de volgende):
→ het hebben van een vast adres geeft bepaalde rechten
→ bepaalde rechten zijn wettelijk vastgelegd
→ geschreven regels of wetten behoren bij de politiek juridische invalshoek
of
de sociaal-economische invalshoek
Juiste argumenten zijn (één van de volgende):
→ omdat daklozen geen adres hebben, hebben ze geen of weinig invloed
→ ze hebben een slechte positie op de arbeidsmarkt (kunnen zich niet inschrijven bij een arbeidsbureau)
→ daklozen spelen geen enkele rol binnen de Nederlandse arbeidsverhoudingen
- juiste invalshoek 1
  - juist argument, passend bij de gekozen invalshoek 1

Vraag	Antwoord	Scores
○ 37	<p>maximumscore 4</p> <p>De kern van een goed antwoord is: het is een politiek probleem</p> <ul style="list-style-type: none"> → reden 1: omdat veel mensen dakloos-zijn als ongewenst beschouwen en daar een oplossing voor willen → citaten: tekst 19: "Geldt de verzorgingsstaat niet voor hen?" en tekst 21: "Eigenlijk wil iedereen graag dat de opvang van daklozen goed geregeld wordt." → reden 2: omdat het een probleem is waar de overheid en politieke partijen bij betrokken zijn → citaten: tekst 19: "En daar maken de bestuurders van ons land zich zorgen over." en tekst 21: "Gemeenten zijn ook bang een al te goede opvang te regelen." <p>per juiste reden 1</p> <p>per juist citatenpaar 1</p>	
● 38	A	
○ 39	<p>maximumscore 4</p> <p>1 De politieke stroming: de sociaal-democratische stroming</p> <p>2 De reden (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → het opkomen voor de zwakken in onze samenleving → het streven naar vermindering van bestaande ongelijkheid <p>3 Tekst 19 past het duidelijkst bij de sociaal-democratische stroming omdat men wil opkomen voor de zwakkeren in de samenleving.</p> <ul style="list-style-type: none"> • sociaal-democratische stroming 1 • juiste reden 1 • tekst 19 1 • juiste verklaring 1 	
○ 40	<p>maximumscore 1</p> <p>→ De fase van het (h)erkennen van het probleem, de wens of de behoefte.</p>	
○ 41	<p>maximumscore 2</p> <p>Voorbeelden van een juist antwoord zijn (één van de volgende):</p> <ul style="list-style-type: none"> → Andere burgers hebben meer machtsmiddelen dan daklozen, omdat zij gemakkelijker lid worden van politieke partijen, actie-en/of pressiegroepen, ze kunnen lobbyen enz. → Andere burgers hebben meer machtsmiddelen dan daklozen, omdat zij zich gemakkelijker kunnen organiseren. → Andere burgers hebben meer machtsmiddelen dan daklozen, omdat zij een groep zijn waar politieke partijen zich op richten. <ul style="list-style-type: none"> • juiste keuze (andere burgers) 1 • juist argument 1 	
● 42	D	

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

○ 43 **maximumscore 2**

Een kandidaat moet een logische, consistente mening verkondigen, waarbij hij refereert aan de sociale grondrechten.

Het belangrijkste grondrecht hier is dat eenieder het recht heeft op huisvesting en dat de overheid daar een inspanningsverplichting in heeft.

voorbeeld van een mening:

Ik vind het daklozenprobleem best een groot probleem, want heel wat mensen hebben een zwervend bestaan.

Hier in de stad zie ik regelmatig mensen die geen huis of iets hebben, maar 's nachts een slaappleats proberen te vinden, bijvoorbeeld bij Het Leger des Heils.

Ik vind dat de overheid hier meer aan moet doen, want een van de grondrechten is dat iedere Nederlander het recht heeft op een goede huisvesting. Ik begrijp wel dat dit sociale grondrecht moeilijk voor iedereen te verwezenlijken valt, want de regering kan moeilijk alle problemen voor de mensen oplossen.

ander voorbeeld van een mening:

Ik vind het daklozenprobleem niet zo'n belangrijk probleem. Ik zie niet zoveel daklozen waar ik woon en de mensen die wel dakloos zijn, hebben het vaak aan zichzelf te wijten.

De overheid heeft natuurlijk ook bepaalde verplichtingen tegenover de daklozen.

Ook zij hebben recht op huisvesting. De overheid probeert daar ook voor te zorgen, maar de burgers moeten dan wel blijk geven zelf ook niet in moeilijkheden te komen door bijvoorbeeld aan de drugs te raken of grote schulden te maken.

- logische redenering 1
- noemen van het juiste grondrecht 1